

Friluftsskolan Vargen

Rektorn vid Friluftsskolan Vargen

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Friluftsskolan Vargen
i Kiruna

Tillsyn av Friluftsskolan Vargen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kiruna under höstterminen 2011 och vårterminen 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Friluftsskolan Vargen besöktes av Skolinspektionen mellan den 1 februari 2012.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Friluftsskolan Vargen visar att skolan har förutsättningar att erbjuda eleverna en trygg och trivsamt lärandemiljö och erbjuda eleverna den utbildning de har rätt till. Lärare och rektor lyfter fram närheten till eleverna och den lilla skolans fördelar som en viktig grund för detta. Skolans måluppfyllelse är hög och rektor och personal har en gemensam vision för verksamheten. Rektor och lärare har definierat viktiga framgångsfaktorer för skolans utvecklingsarbete men dokumentationen av utvecklingsarbetet och beskrivningen av konkreta utvecklingsinsatser behöver utvecklas.

Skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete, bland annat genom regelbundna gemensamma aktiviteter för hela skolan med syfte att elever och personal ska lära känna varandra och att alla ska känna sig trygga och accepterade.

Verksamheten bedrivs av den huvudman som erhållit godkännandet och utbildningen genomförs enligt godkännandet från Skolinspektionen. Huvudmannen har ekonomiska förutsättningar att bedriva skolverksamhet av god kvalitet och elevprognosen som redovisas är stabil.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Friluftsskolan Vargen i Kiruna måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Friluftsskolan Vargen att senast den 2012-06-01 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen beskriver inte vilka behoven är och hur planerade åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Åtgärdsprogrammen tydligt beskriver vilka behoven är och hur planerade åtgärder ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn ser inte till att det systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten dokumenteras i tillräcklig omfattning.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

- Rektorn ser till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § skollagen).
- Rektor ser till att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6 § skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska Ni senast den 2012-06-01 vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Bedömning och betygssättning

Det framgår inte i alla individuella utvecklingsplaner vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen

Beslut

2012-03-01

3 (17)

Dnr 44-2011:3643

Huvudmannaskap och godkännande

Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för klagomål och tar inte emot och utreder klagomål mot utbildningen enligt dessa.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen beskriver inte vilka behoven är och hur planerade åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Skolan använder sig av en gemensam mall för utformning av åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av beskriver elevens svårigheter, elevens och föräldrarnas uppfattning av situationen, lång- och kortsiktiga mål, åtgärder som skolan ska vidta samt att det anger tidpunkt för uppföljning.

Beskrivningen av elevens situation begränsas till en redogörelse för problemen och det framgår inte tydligt vilka elevens behov är. Vidare framgår inte hur de planerade åtgärderna ska följas upp.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning:

Rektorn ser inte till att det systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten dokumenteras i tillräcklig omfattning.

Motivering:

Rektorn behöver förbättra arbetet med att följa upp och utvärdera verksamheten och att dokumentera detta arbete.

Skolan har upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning som dokumentation av skolans systematiska kvalitetsarbete. Där redovisas bland annat förutsättningar för skolans verksamhet, underlag för kvalitetsarbetet, resultat och åtgärder från tidigare år, resultat från nationella prov samt betyg för årskurserna 8 och 9 samt utifrån detta underlag analys av måluppfyllelse och förbättringsåtgärder för kommande år.

Rektor och lärare anger att de har mycket god kännedom om de enskilda elevernas kunskapsutveckling och kunskapsresultat. Även om så är fallet saknas viktiga underlag för analys och för att kunna planera och genomföra relevanta

åtgärder i syfte att öka måluppfyllelsen för såväl skola som huvudman. Exempelvis saknas sammanställning och analys av måluppfyllelse i årskurs 5, samt utvärdering av kunskapsresultat fördelat på till exempel kön, årskurser och ämnen. Skolan har jämfört med andra skolor höga kunskapsresultat vilket är positivt. Dock finns ingen dokumentation av uppföljning och utvärdering av arbetet med att ge elever som lätt når kunskapskraven ledning och stimulans att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Det är vidare viktigt att utifrån en analys av skolans samlade resultat, och då inte enbart kunskapsresultat, konkretisera förbättringsinsatser och dokumentera detta som underlag för utvärdering av skolans arbete. Rektor, lärare och företrädare för huvudmannen har ett nära samarbete kring skolans vision och övergripande mål med regelbundna träffar både inom och mellan arbetslagen. Rektorn redogör för viktiga framgångsfaktorer för skolans utvecklingsarbete men anger att konkreta utvecklingsinsatser är svåra att definiera. Dock visar tillsynen på en rad insatser för att utveckla verksamheten. En av lärarna har tillägnat sig en utbildning till speciallärare med inriktning mot läs- och skrivsvårigheter för att skolan bättre ska kunna möta elevernas behov. En annan lärare arbetar som resurslärare för att stärka stödet till eleverna inom några av de övriga ämnena. Rektor och lärare lyfter fram behovet av ökad samverkan med överlämnande skolor och den skola och förskola som finns i direkt närhet till Friluftsskolan Vargen och som har en liknande profil för sin verksamhet. Det finns också en uttrycklig strävan att utveckla elevinflytandet vid skolan. Detta är några exempel på utvecklings och förbättringsinsatser som planeras eller redan genomförts vid skolan. Det behov som föranleder åtgärderna och insatserna, syfte samt genomförande och uppföljning har dock inte dokumenterats.

Det är Skolinspektionens bedömning att rektor i större utsträckning behöver följa upp, utvärdera och dokumentera skolans verksamhet som underlag för förbättringsinsatser.

Författning:

4 kap. 4 § skollagen

4 kap. 6 § skollagen

Anmärkning:**Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande****Bedömning:**

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

I intervjuer med rektor och företrädare för huvudmannen framkommer att de ser elevinflytande som ett utvecklingsområde. Skolans småskalighet anses ge goda förutsättningar för en bra dialog med såväl elever som föräldrar men syftet och utformningen av inflytandet anges inte i planeringen av verksamheten. Elevintervjuer bekräftar också att det inte är tydligt för dem vad syftet med elevinflytande är och hur det ska utformas vid skolan.

Skolinspektionen bedömer att eleverna endast i begränsad omfattning ges möjlighet till inflytande över sitt eget lärande. I intervjuer med lärare och elever framgår att det framför allt är lärarna som bestämmer arbetssätt, innehåll och arbetsformer. I viss utsträckning ges elever möjlighet att välja uppgifter. En viktig förutsättning för att eleverna ska kunna ges möjlighet till inflytande över arbetssätt, innehåll och arbetsformer är att de känner till och förstår läroplanens kunskapskrav. Det är ett område som skolan börjat arbeta med.

Vid skolan finns heller inga klass- och elevråd. Orsaken sägs vara att intresset för dessa är lågt bland eleverna.

Rektorn presenterar en lista med frågeställningar för att tydliggöra arbetet med att förbättra elevinflytandet vid skolan. Bland annat beskrivs konkret åtgärder för hur skolan ska fånga upp frågor från eleverna, hur information om utbildningens syfte och kunskapskrav ska förbättras samt hur eleverna än bättre kan involveras i det systematiska kvalitetsarbetet.

Mot bakgrund av det förbättringsarbete som pågår vid skolan samt att skolan i sin analys anger detta som ett angeläget utvecklingsområde bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig. Den måste dock åtgärdas. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

Författning:

1 kap. 10 § skollagen

4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 13 § skollagen

4 kap. 14 § skollagen

Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Lpo 94 avsnitt 1 Rättigheter och skyldigheter, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Det framgår inte i alla individuella utvecklingsplaner vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering:

I de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av redovisas inte alltid en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning:

Huvudmannen saknar skriftliga rutiner för klagomål och tar inte emot och utreder klagomål mot utbildningen enligt dessa.

Motivering:

För Friluftsskolan Vargen finns vid tillsynsbesöket inga skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Huvudmannen ska även informera om dessa rutiner så att elever och vårdnadshavare får kännedom om hur de ska gå tillväga för att framföra eventuella klagomål. Rutinerna bör även innehålla en intern ansvarsfördelning hos huvudmannen.

Rektor för Friluftsskolan Vargen anger att detta kommer att åtgärdas under vårterminen 2012 så att skriftliga rutiner för klagomål utbildningen upprättas och information om rutinerna lämnas på ett lämpligt sätt. Med anledning av att bristen uppmärksammas av skolan och åtgärder pågår tilldelas huvudmannen en anmärkning.

Författning:

4 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Skolan redovisar andelen elever som nått de nationella målen i alla ämnen i årskurs 5 under de senaste två åren. För år 2011 uppger skolan att alla elever nådde de nationella målen i varje ämne utom i idrott och hälsa, matematik och svenska. Måluppfyllelsen hade överlag förbättrats i alla ämnen år 2011 jämfört med 2010. När det gäller andelen elever som nått kravnivåerna i de nationella proven i årskurs 5 är denna andel något lägre år 2010 i jämförelse med elevernas måluppfyllelse i svenska. Nationella prov för årskurs 5 har inte genomförts under 2011. Detta med anledning av att skolan valt att genomföra proven i årskurs 6. Skolan redovisar också andelen elever i årskurs 9 som har nått de nationella målen i respektive ämne under de senaste fyra åren. Sammanställningen visar att måluppfyllelsen under perioden 2008–2011 varierar mellan 90–100 procent. För år 2008, 2010, 2011 redovisas att samtliga elever nått de nationella målen i alla ämnen, vilket även betygsstatistiken för respektive ämne visar. 2009 avviker negativt på grund av att enstaka elever hade mycket hög frånvaro. Det genomsnittliga meritvärdet har under den senaste fyraårsperioden legat mellan 206,3 och 263,4 med det lägsta meritvärdet under 2009. Skolinspektionen bedömer att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete där skolans profil med friluftsliv och utomhuspedagogik är en viktig del. Samtliga intervjuer bekräftar att mobbning och kränkande behandling sällan förekommer och att om det inträffar så finns tydliga rutiner för att hantera uppkomna fall. Skolan följer upp och utvärderar värdegrundsarbetet för att kunna genomföra förebyggande åtgärder.

Beskrivning av Friluftsskolan Vargen

Skolverket godkände Friluftsskolan Vargen i Kiruna kommun som fristående grundskola för årskurserna 4 – 9 genom beslut 2003-05-06 (dnr 43-2003:368). Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Våren 2011 ombildades föreningen till ett aktiebolag och Skolinspektionen beviljade fortsatt godkännande och rätt till bidrag vid byte av huvudman 2011-04-01 (dnr 34-2011:6604). Ny huvudman är Vargen i Kiruna AB.

Skolans inriktning är allmän med en tydlig miljö- och friluftprofil. Verksamheten startade läsåret 2004/05 och omfattar för närvarande årskurserna 4 – 9 med 22 elever i varje årskurs. Skolans består av två arbetslag, lärare för årskurserna 4 – 6 samt lärarna för årskurserna 7 – 9.

Skolan är inrymd i en av före detta Jägarskolans lokaler i Kiruna. I byggnaden närmast skolan finns en kommunal förskola och den fristående förskoleklassen

Skolinspektionen

Beslut

2012-03-01

9 (17)

Dnr 44-2011:3643

och grundskolan Vita Viddernas barnskola, med verksamhet i förskoleklass och
årskurserna 1 – 3.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Lena Johansson och Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Pär Axelsson
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).